

PEF TEATER

Prva študentska gledališka skupina na UP že začela z drugo sezono. Lani so uprizorili Podajalno enoto.

Str. 6, 7

ORKESTER UP PEF

Glasbeniki že nastopajo in še vedno vabijo ljubitelje glasbe in inštrumentov.

Str. 3

Novi PeFeron

JANUAR 2019 | ŠTEVILKA 1 | ISSN 2670-4277

Glasilo študentov Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem • Ureja in oblikuje Lovrenc Habe - Lovro
Lektoriranje Andreja Sopič in Martina Mejak • Fotografije arhiv UP PEF • Izhaja občasno in brezplačno
Izdaja Univerza na Primorskem • <http://www.hippocampus.si/issn/novi-peferon>

Uvod ali kaj je Novi PeFeron

Po dolgih letih je na UP PEF spet zrasel Novi PeFeron. Ker je bilo tudi v lanskem študijskem letu na naši fakulteti ogromno pestrih dogodkov, se mi je zdelo škoda, da jih ne bi podoživljali in jih shranili v naše arhive. In zato sem v začetku študijskega leta 2018/2019 vsadil peferon, ki je pokukal na svet januarja.

V časopisu niso zabeleženi vsi dogodki, ki so se zgodili, saj jih je enostavno preveč. Poudarek je na priložnostnih dejavnostih in delovanju Študentskega sveta UP PEF. Ker pa se pravi pedagogi nikoli ne nehajo učiti, bomo tudi mi v PeFeronu preseglji stene faksa in se z nekaj članki odpravili po Sloveniji in po svetu.

Letos se spet dogaja! Vabila in obvestila lahko vidite na naših »hipsterskih« oglasnih deskah in novjšem Facebook profilu Študentskega sveta UP PEF. Vabljeni k ustvarjanju in sodelovanju.

Lovrenc Habe – Lovro, urednik Novega PeFeron

Na katerem dogodku je bilo nekaterim smešno, drugim pa nerodno? :)

Kaj za vraga je študentski svet?

Študentski svet UP PEF sestavlja skupina študentov, ki so bili izvoljeni novembra 2018. Ima odgovorno funkcijo pri številnih zadevah fakultete, na naši fakulteti pa skrbi za številne obštudijske dejavnosti. Najbolj fino je, da lahko čisto vsak poda svojo idejo in jo tudi uresniči. Ja, bralec, če imaš idejo, nas poišči! (PS: Ni slabe ideje!)

Romantiki meseca

Prav veliko izbire fantov na UP PEF ni, a zagotovo se slednji najbolj množično zadržujejo v prostorih GP2, kjer vsak torek pridno vadijo za svoje pevske nastope. 25 jih je letos, vodi jih neumorna profesorica dr. Barbara Kopačin. Zase pravijo: »Organizirani nismo, ma zgleđamo pa top.« Ker je med bralci Novega PeFeron veliko punc, mlade fante postavljamo že na naslovnico.

Foto: Andreja Sopič

Aktivno življenje : serije

Spoštovani študenti, spoštovane študentke ter ostali bralci Novega PeFerna, vse dobro v letu 2019 vam želim!

S študijskim letom 2018/2019 se je začelo 10-mesečno obdobje, ko je študentov vsakdan povezan le s predavanji in s seminarji ter z vajami, z mislimi pa smo le pri študijski snovi, učenju, pripravi seminarskih nalog ter izpiti. No, vsi vemo, da temu ni tako in da se večina študentov s stvarmi, povezanimi s študijem, ukvarja vedno zadnji dan, po končanih predavanjih pa so po navadi polovico dneva prosti. Kaj pa s tem prostim časom narediti, je seveda popolnoma odvisno od njegove volje ter želja.

Kot veste, na fakulteti deluje Študentski svet UP PEF, ki je v zadnjih letih postal daleč najbolj aktiven ŠS na UP, saj - seveda z močno podporo ter sodelovanjem vodstva fakultete - izpeljemo preko 30 projektov letno, med drugimi tudi zelo velike in medijsko odmevne, kot je bila lanska 2. PEFijada, športno-družabno srečanje študentov pedagoških fakultet, ki se ga je udeležilo okoli 500 študentov s sedmih univerz iz štirih držav. Poleg projektov študentskega sveta na fakulteti delujeta tudi dva pevski zbori, orkester, PEF teater, fotografski krožek in še bi lahko naštevali. Fakulteta ima tudi svoje ekipe v odbojki, košarki ter futsalu (dvoranskem nogometu), ki tekmujejo v Univerzitetni športni ligi.

Ob zgoraj naštetih paleti dejavnosti (seveda jih je še več) me kar zmrazi, ko se kakšen študent kdaj obregne čez dogajanje v Kopru in pove, da je edina stvar, ki jo lahko počne po vsakodnevnem prihodu s fakultete to, da se zavali v posteljo in cel dan gleda »serije«.

Zato apeliram na vse študente - vključite se v kakršnokoli dejav-

nost na fakulteti, pridite v študentski svet, sodelujte na projektih, če imate kakšno svojo idejo, le na dan z njo.

Pišite nam, pokličite nas, na hodniku nas pocukajte za rokav in ne bo vam žal, saj lahko skupaj naredimo še več in še boljše projekte! Le tako bo študentsko življenje za vse še bolj zanimivo, vi

Matija Jenko ob prevzemu nagrade Univerze na Primorskem za obštudijske dejavnosti.

pa si boste pridobili formalne ter neformalne kompetence, ki vam bodo kasneje v življenju prišle še kako prav.

Gledanje »serij« je (v neki normalni meri) sproščujoče, ampak vedenje, da je nek izpeljan projekt ali dogodek plod tvojega dela, to je šele tisto pravo! Zato še enkrat, bodite v novem študijskem letu uspešni na vseh področjih, študijskih, obštudijskih ter izven študijskih in živite aktivno študentsko življenje v vseh pomenih te besede.

Ker, saj veste — le čevlje sodi naj kopitar ... :)

Matija Jenko, predsednik ŠS UP PEF

V cilju skupaj s predsednikom Borutom Pahorjem.

Študenti pedagoške na maratonu

Delavni Študentski svet UP PEF se je v preteklem študijskem letu 2017/2018 odločil, da bo študente spodbudil k aktivnejšemu preživljanju prostega časa in vključevanju v lokalne športne dogodke.

Tako se je utrnila ideja o udeležbi na Istrskem maratonu, ki je potekal 8. in 9. aprila 2018 in je združil slovensko obalo. Prosta mesta so se hitro zapolnila in začele so se intenzivne, za marsikoga vsakodnevne priprave na aprilski dogodek. Tek na relaciji Koper-Izola (in tudi dlje) je postal stalnica ter obenem odlična priložnost za druženje in vzpostavljanje še tesnejših prijateljskih vezi.

8. aprila se je po skupnem ogrevanju začelo odštevanje in začela se je preizkušnja. Prvi kilometri niso predstavljali težav, kasneje pa se je spet izkazalo, da nas šport povezuje. Spodbuda s strani številnih navijačev in ostalih preznojenih "sotrpinov" je vsem dobro delala. V Jagodju nad Izolo smo študentje na 21 kilometrski progi pri tekli v parih z rami ob rami in se spodbujali pred zadnjim spustom do ciljne črte. Ob prečkanju le-te pa smo bili nagrajeni s pozitivnimi občutki in z zadovoljstvom nad opravljeno preizkušnjo.

Študentje UP PEF smo sodelovali na osem in 21 kilometrov dolgi progi in ker šport povezuje, podobno izkušnjo pričakujemo tudi v novem študijskem letu.

HaLo

Na prvem tekmovanju zmagale Babe žabe

Sredi januarja 2018 je na fakulteti potekalo prvo tekmovanje med posameznimi letniki – medrazredno tekmovanje oziroma Interna PEFijada. V devetih različnih športnih in zabavnih igrah je tekmovalo osem različnih letnikov.

Študentski svet fakultete, ki je organiziral tekmovanje, je pripravil igre z naslovi: pod vodo, tek po stopnicah, balon na človeški mizi, labirint, met na koš, zadeni flaško, mesto letakov, žretje bobi palčk in sestavi špagetni stolp. Vse so temeljile na ekipnem sodelovanju.

Tekmovanje je bilo organizirano z namenom, da se posamezni letniki pred zahtevnim izpitnim obdobjem spoznajo in družijo. Hkrati pa je bila to predpriprava za večjo mednarodno PEFijado, ki je potekala konec aprila 2018 v Izoli. Na tem dogodku so sodelovali tudi študentje s pedagoške fakultete iz Ljubljane in Maribora ter tudi s fakultet iz držav nekdanje skupne države, in sicer z Reke, iz Pulja, Užica, Zenice.

Januarske igre so se zaključile s skupnim kvizom o poznavanju fakultete in Univerze na Primorskem. Bodoči pedagogi so navdušili s svojim znanjem o pedagoški fakulteti, nekoliko manj pa so seznanjeni z delom univerze. Ne glede na rezultate kviza pa so ponosne zmago-

valke postale študentke tretjega letnika visokošolskega strokovnega študijskega programa Predšolska vzgoja, ki so si nadele ime »Babe žabe«. Imele so tudi najbolj številčno in glasno

navijaško podporo. Drugo mesto so zasedli fan-tje tretjega letnika univerzitetnega študijskega programa Razredni pouk »Janeževce 3PM«, tretji pa so bili »R(I)P-ovci«, mešana skupina prvega letnika univerzitetnega študijskega programa Razredni pouk. *HaLo*

Hej, veseli glasbeniki

Imaš nekaj glasbene podlage še iz osnovnošolskih in srednješolskih dni?

Odlično, kajti takšni študentje se zbiramo na vajah Orkestra Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem, kjer je vzdušje enkratno, saj so vaje nadvse zabavne in prisotnega je veliko smeha. Dirigent Vladimir Batista nas vedno potisne na kakšno podelitev diplomskih listin ali drugo prireditvev, če pa še to ni dovolj, se ustavimo na mestni plaži ali kar sredi trga »zašpilamo«, zapojemo in zaplešemo ...

Vaje niso tako pogoste, da bi človek rekel, da nima nikoli časa zanje, in nikoli ne odpadejo tudi v primeru, če kdo manjka. Na koncu vsi vedno znamo in na odru uživamo ter improviziramo. Poslušalci so vedno zadovoljni z našim nastopom. Zakaj ne bi bili, saj izbiramo same najboljše pesmi, ob katerih uživamo.

Naj na kratko opišem vaje, če še vedno ne veš, ali bi se jih udeležil/a. Vsi pridemo s 15-minutno zamudo, nato sledi smeh, vaja in improvizacija. Po uradnem delu sledi druženje.

Če pa ima nekdo nebeški glas, se lahko vključi v pevski zbor, v dekliški ali fantovski. Mar ne bi bilo škoda, da takšnih dejavnosti ne bi bilo na fakulteti? Pa kaj, če nekdo ni vrhunski športnik, ki bi z raznih tekmovanj prinašal medalje. Tudi glasba prinaša svoje užitke.

Orkester UP PEF

PEFijada—olimpijada brez tekmovanja z ogromno potenciala

Študentski svet UP PEF je v letu 2018 organiziral največji dogodek v zgodovini fakultete – drugo PEFijado, ki ni bila namenjena resnemu tekmovanju treh pedagoških fakultet, pač pa je bil v ospredju moštveni duh in spoznavanje. Dogodek se je zgodil 25. aprila 2018 na plaži San Simon v Izoli, udeležile pa so se ga vse tri slovenske in več tujih pedagoških fakultet, skupno okoli 400 študentov in 80 profesorjev. *Zapis: Habe L.*

BREZ NAKLJUČIJ

Dogodek, ki so ga lani idejno in tudi praktično osmislili kolegi s Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani, je naletel na odličan odziv študentov vseh treh slovenskih pedagoških fakultet. Študentje so se združili tako na športnem kot glasbenem področju. Lani je dogodek potekal v prostorih Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani, naslednje leto pa se študentje v Izoli niso zbrali po naključju. Lani je namreč Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem zmagala in si s tem priborila prehodni pokal PEFijade ter organizacijo

se družili in zabavali kolegi z Hrvaške, iz Bosne in Hercegovine ter Srbije – konkretno iz Pulja in z Reke ter iz Zenice in Užica.

Dogodek se je simbolično začel že na dvorišču UP PEF, od koder so tekači v sestavi profesorjev in študentov olimpijski ogenj ponesli na prizorišče. Tam so ga prižgali in po uvodnem nagovoru dekanje prof. dr. Mare Cotič začeli z jutranjim razgibavanjem ki ga je izvedla sodelavka Irena Kleibencetl. Po vadbi je sledil prvi del turnirskih iger (zorbing in ultima-

te frisbee), po kosilu pa kulturni program, ki je vključeval zborovski nastop vseh sodelujočih pevskih zasedb. Iz Kopa sta se predstavila fantovski in dekliški pevski zbor ter orkester UP PEF.

Pol ure kasneje so si zainteresirani študentje ogledali čudovit Arheološki park Simonov zaliv. Popoldne je sledil drugi del športnih iger, od 19. ure naprej pa se je program nadaljeval v sosednjem Hangar baru, kjer so organizatorji v okviru zaključne slovesnosti razglasili zmagovalce 2. PEFijade. Prehodni pokal PEFijade se je vrnil v Ljub-

ljano.

In kakšne so bile štafetne igre? Nosile so naslove: skavtska rutka, baloni na riti, skupinsko skakanje v vreči, karjola, vlečenje vrvi, vodni balonček z brisačo, hoja po listih, kača, kolona z baloni med posamezniki, podajanje žoge med nogami, dih pod vodo. Kaj se je pri posameznih igrah počelo, si predstavljajte sami.

Da je bil dogodek še bolj odmeven, je poskrbel Radio Koper. Poslušalci so lahko dvakrat v živo poslušali in slišali vzdušje s prizorišča dogodka. Živahen posnetek si lahko še vedno zavrtite na: <https://4d.rtvsllo.si/arhiv/radio-bla-bla/174541465>, od 24 minute dalje.

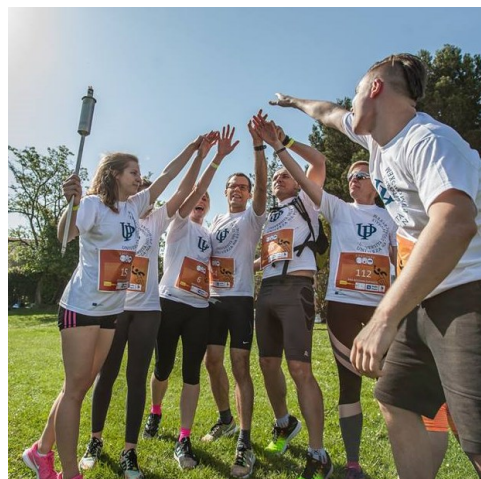

dogodka.

»Po predavanjih se velika večina primorskih študentov odpravi na morje. In prav zato, ker študiramo ob morju, smo se odločili, da tudi vi, kolegi iz notranjosti domovine doživite ta občutek! Današnji sončen in topel dan bo kot nalašč, da občutite to, kar bomo mi živeli prihodnja dva meseca,« so zavidljivo povedali organizatorji v pozdravnem nagovoru.

IGRIVO S KULTURNIM PROGRAMOM

Novost 2. PEFijade je tudi mednarodnost. S slovenskimi študenti so

Izjave za Radio Koper:

»Odkar sem dekanja, še nismo imeli tako angažiranih študentov. Ne mislim samo v smislu organizacij zabav, ampak tudi v organizaciji kulturnih dogodkov, ustanovitvi dramske in lutkovne skupine, pevskih zborov, orkestra ... Svoje študentsko življenje živijo tako, kot je treba.«

Dekanja UP PEF prof. dr. Mara Cotič

»Veliko ritmov, veliko dobre volje. Taki dogodki bi morali biti večkrat letno.«

Visokošolski učitelj na UP PEF izr. prof. dr. Stanko Pelc

»Vzdušje je fenomenalno, res sem vesel, da sem del tega dogodka.«
Študent UL PEF

»Počutim se 10 let mlajšega. Igre so zabavne že samo, ko jih gledam. Kaj šele, če bi jih igral.«

Gospod Referat

»Današnje dogajanje je super. Izvrstno je, da ne sodelujemo samo v znanstveno-raziskovalnem in umetniškem področju, ampak tudi na takih dogodkih - na katerih imajo študentje priložnost, da izmenjajo svoje izkušnje in da se zabavajo.«
Dekan UL PEF izr. prof. dr. Janez Vogrinc

Čez viadukt na strokovno ekskurzijo v Vipavo

V času Martinovanja se po Sloveniji dogajajo pravljične vinske stvari. Ta blaženi čas smo praznovali tudi nekateri študentje, saj je študentski svet organiziral strokovno enološko ekskurzijo v Vipavsko dolino.

V okviru ekskurzije novembra 2018 smo obiskali vipavsko Visoko šolo za vinogradništvo in vinarstvo Univerze v Novi Gorici, kjer so nas med drugim naučili pravilnega degustiranja vin in seznanili s posebnim podatkom, da vinarji na degustacijah preizkusijo preko 50 različnih vrst vin.

Po obisku fakultete smo si z domačinom Martinom Fabčičem ogledali mesto Vipava, sledil je prosti čas za kosilo in kavo. Nato smo znanje, ki smo ga prejeli zgolj v teoretični obliki, preizkusili tudi v praksi, in sicer smo na posestvu Rouna Wines okusili njihovo žlahtno kapljico ter tradicionalne kraške jedi.

Da je bila ekskurzija še bolj strokovna, smo na poti v Vipavsko dolino izvedeli več dejstev in zanimivosti o vipavski hitri cesti, Nanosu in viaduktu Črni Kal. Prav o slednjem smo tudi v uredništvu Novega PeFeron pripravili nekaj zanimivosti.

Viadukt Črni Kal je star 14 let ter je najdaljši in največji objekt na slovenskih avtocestah in cestnem omrežju. Meri 1065 metrov, najvišji steber je visok 87,5 metra. Kot primerjavo lahko navedemo ljubljanski nebotičnik, ki je visok 75 metrov, trboveljski dimnik, ki je najvišji v Evropi, pa meri 360 metrov.

Nad voziščno konstrukcijo je vgrajena 1,2 metra visoka odbojna ograja, ki preprečuje padec z viadukta ter nanjo še 3 metre visoka protivetrna ograja. Z njegovo izgradnjo je bil odpravljen problem spusta avtoceste z nadmorske višine 420 metrov na slovensko obalo, za kar so v letih 1994-1999 preučevali več kot 70 različnih primerov izgradnje avtoceste. Viadukt Črni Kal so pred uporabo preizkusili, in sicer so nanj postavili 48 tovornjakov s skupno težo 1200 ton.

Zanimiv je tudi odziv domačinov. Najbližji sosedje viadukta, vaščani vasi Gabrovica, so bili ob predstavitvi načrta nejevoljni. Nekateri so menili, da jim bo delal senco, drugi, da bo zaradi burje žvižgal. Ko so jim načrtovalci razložili, da ne bo posegel v njihov življenjski prostor, so se pomirili, a ne vsi. Neznani moški je grozil z "bombo", ki naj bi bila nastavljena pod viadukt v času njegovega odprtja. K sreči se ni zgodilo nič.
Zapis: HaLo

PEF teater premierno

V WC-jih nismo več sami ali prva sezona PEF teatra je za nami

V aprilu 2018 je PEF teater Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem doživel premierna nastopa; predstavil se je publiki na Črnem Vrhu in Medvedjem Brdu. Pedagoška gledališka skupina je bila spočeta oktobra 2017, že pol leta prej pa mi je cimer Lovrenc Habe omenjal idejo o teatru in letos jo je kot »sorežiser« ustvaril s pomočjo Matica Lozinška.

Lovrenc in Matic sta v skupino povabila že poznane študente, pridružilo se jim je še nekaj brucev dodiplomskih in podiplomskih študijskih programov. Na prvih srečanjih smo izvajali »impro vaje«, ki so nas povezale in s katerimi smo ugotovili, ali je gledališče zares za nas. Večina nas je ostala.

Scenarij smo prejeli od Patrika Holza, zaposlenega v Centru mladih Koper, nosi pa naslov Podajalna enota. Sprva se nam je zgodba zdela čudna in zdi se mi, da se ni nihče posebej povezal z njo. Razdelili smo si vloge in začeli uprizarjati posamezne prizore. Z vsako vajo nam je postala zgodba bolj domača. Po novem letu smo začeli izpopolnjevati svoje like in bili že bolj pozorni na podrobnosti posameznih prizorov. Naša povezanost z vlogami je rasla, kar je opazilo tudi oko mentorice z UP PEF izredne profesorice Jelene Sitar Cvetko. Začeli smo prirejati besedilo v upanju, da dobimo lik, ki je v stiku z našim igralskim karakterjem.

Vsak ponedeljek smo vadili v prostorih Centra mladih Koper, uspešno vajo pa proslavili v Dijaškem in študentskem domu Koper, kjer sem prvič v življenju poskusil flips z okusom hot-doga. Da, to obstaja. Moje življenje je bilo takrat

skoraj izpopolnjeno. Potem pa je v začetku meseca aprila 2018 prišel vikend intenzivnih gledaliških vaj, ki smo ga preživeli v hostlu v Portorožu in moje življenje je bilo še lepše.

En teden pozneje je PEF teater prvič zaigral pred večglavo publiko. V soboto, 14. aprila 2018, smo po zaslugi Lovrenca, predsednika KUD-a Sloga Črni Vrh, igro odigrali v Črnovrški dvorani. Dan pozneje smo se odpeljali na čudovito Medvedje Brdo. Dvorana KUD Sloga

premore zelo kvaliteten oder z ogromno prostora, delujočimi lučmi in zaveso ter mikrofonom. No, tega se ne najde povsod. Mi smo prostor izkoristili in predstava je bila uspešna. Naš večer se je

načeljeval z obilno večerjo pri Lovrenčevi mami, ki pa nas je s hrano vse uspavala in zato se nismo uspeli prevaliti v »party animals«. Tako smo v različnih prostorih KUD-a Sloga zgodaj in improvizirano popadali dol in zaspali. Naslednje jutro smo na začudenje številnih krajanov zajtrkovali kar na »placu« na Črnem Vrhu in zraven še malo poplesali ...

Medvedje Brdo je manjši kraj v primerjavi s Črnim Vrhom in zato nismo pričakovali veliko obiskovalcev. Pa smo se zmotili! Proporcio-

Na Črnem Vrhu je mraz! Treba se je pogret ... ;)

Toskana in Cinque Terre

nalno gledano s Črnim Vrhom jih je v Medvedje Brdo prišlo več! In še dobro, ker nam je predstava, kljub veliko manjšemu prostoru, ki ni dovoljeval razgibanega manevra, zagotovo uspela. Zabavali smo se mi, smejalo se je občinstvo in predstava je bila dober primer uspešnih improviziranih točk. Najbrž nam je pomagala tudi igra, ki smo se je spomnili, preden smo zapustili prostore KUD-a Sloge, kjer smo na listke napisali poklic in pridevnik oziroma lastnost osebe, jih naključno povlekli iz modre kape in jih potem zaigrali na odru. Tisti, ki niso igrali, so sedeli na sedežih za občinstvo ter ugibali poklice in lastnosti igranih likov.

Po končani predstavi v Medvedjem

Brdu, kamor so me prišli pogledat tudi moji starši (mwa, rad vaju imam mamica in očka!), smo si čestitali za uspešno igro, jaz sem spakiral svoje stvari in se s starši odpeljal domov.

Vikend gledaliških predstav je bil zaključen, bližala se je sredo, ko je PEF teater s svojo predstavo prvič nastopil pred domačim občinstvom v Kopru.

Na pomlad smo zaradi izjemnega zanimanja predstavo ponovili v Kopru, oktobra pa še v Dijaškem domu Ivana Cankarja v Ljubljani in da – še tretjič v Kopru, kjer je bilo ponovno premalo prostora za vse obiskovalce.

Andraž Corn

V novi sezoni ima PEF teater vaje ob ponedeljkih ob 19.30 v CMK-ju.

Med toplimi prvomajskimi pra-

zniki 2018 smo se avanturistični študenti Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem odpravili na štiridnevni izlet v prelepo Italijo. Polni pričakanj smo se zgodaj zjutraj odpravili na pot.

Najprej smo obiskali Firenze, ki so znane kot »zibelka renesanse«, kjer smo občudovali renesančno arhitekturo. Videli smo osupljiv razgled na celotno mesto in si ogledali staro mestno jedro z znamenito kupolasto stolnico Santa Maria del Fiore, bolj znano pod imenom Duomo di Firenze. Sledil je obisk Pise s svetovno znanim poševnim stolpom.

Drugi dan je bil namenjen samostojnemu raziskovanju petih prekrasnih, majhnih in slikovitih vasic (Monterosso al Mare, Vernazza, Corniglia, Manarola in Riomaggiore) bolj znanih pod imenom Cinque Terre. Čeprav je Manarola najbolj obiskana, je prav vsaka izmed vasic pustila poseben pečat. Po obisku vasic nas je pot vodila v osrčje Toskane, kjer smo obiskali vinsko klet in degustirali rdeča lokalna vina.

Naslednji dan se je začel z obiskom majhnega srednjeveškega naselja San Gimignano, ki slovi po najboljšem »gelatu« slaščičarskega mojstra Sergia Dondolija. Pot se je nadaljevala z raziskovanjem mesteca Castiglione del Lago, ogledom srednjeveške utrdbe in občudovanjem jezera. Popoldne

smo obiskali naravne vrelce Fosso Bianco. Zadnji dan je bil namenjen ogledu Siene. Med sprehodom po mestu sem opazila veliko kipov volkulje, ki je došla znamenita brata Romula in Rema. Ustanovitelj Siene naj bi bil namreč prav Senius, sin Rema. Najbolj znan del mesta je trg Piazza del Campo, kjer dvakrat letno prirejajo tradicionalne konjske dirke.

Kot ljubiteljci Italije se vsakič znova razveselim odkrivanja novih, še ne videnih koščkov sosednje dežele. Toskano sem si najbolj zapomnila po neskončnih zelenih, s soncem obsijanih gričih, dobri hrani, vinu in kavi, ki sicer ne slovi po najnižjih cenah, poznana pa je po prijaznih ljudeh, prelepi naravi, arhitekturi. Kljub temu, da je do Toskane in »petih dežel« potrebno prevoziti okoli 600 kilometrov, je razdalja hitro nagrajena, ko se »izgubiš« med vsemi italijanskimi lepotami. Že nestrpnost pričakujem nove izlete v deželo »škornja«. Italia, a presto!
Kristina Gorenšek

Tradicionalni predbožični izlet

14. in 15. decembra 2018 smo se študentje Pedagoške fakultete Univerze na Primorske z avtobusom podali na Bavarsko, natančneje v München. Izlet je organiziral Študentski svet UP PEF.

Da nam na poti tako tja kot tudi nazaj domov ni bilo dolgčas, so fantje v sprednjem delu avtobusa oblikovali ekipo radijskega programa, ki so jo sestavljali vremenoslovec Miha, poročevalec za gospodarske novice Jurij, uporabne informacije v povezavi z izletom je podajal Matija, program je povezoval radijski voditelj Lovrenc, kanček humorja pa sta zraven prispevala še kulturnika Martin in Andraž. Med poročanjem je potekala tudi nagradna igra, kviz, igra prevajanja iz nemščine v slovenščino, igra, kjer smo iz dela besedila ugibali naslov pesmi in še mnoge druge. Moram priznati, da so se res potrudili in se dobro izkazali. :)

V petek zjutraj smo se še v temi odpravili iz Kopra, mejo z Avstrijo pa prečkali preko tunela Karavanke. Po nekaj urah vožnje, ki so, ravno zaradi programa, minile kot bi trenil, smo prispeli v

Neuschwanstein, kjer stoji znameniti grad. Pričakal nas je sneg in peš smo se podali proti mostu, s katerega naj bi imeli najlepši razgled na grad, a je bila razgledna točka zaprta. Ker smo si znamenitost vseeno želeli ogledati od blizu, smo najbolj pogumni prečkali ograjo in žico ter splezali na hriček, s katerega se je nato odprl čudovit razgled na grad.

Pot nazaj v dolino je terjala spodsljaje in nekateri zaradi neprimerne obutve niso bili kos poledeneli podlagi, a se je k sreči vse dobro končalo. :) Nekateri smo se nato še po drugi poti podali do gradu. Večina fantov, ki je šla na izlet, poje tudi v fantovskem pevskem zboru UP PEF in tako so nam hojo popestrili s petjem.

Ko smo se ponovno zbrali na avtobusu, smo se odpeljali proti Münchnu. Po nastanitvi v hostlu smo se zvečer, pod vodstvom Bla-

Pred znamenitim gradom. Foto HaLo

ža Zupanca, ki že dobra štiri leta živi tu, podali na večerni ogled mesta. Prišli smo v center do Marienplatz, do glavnega trga v tem prijetnem bavarskem mestu, kjer je na stojnicah vsak našel nekaj zase. Od tu naprej smo se razkropili in si mesto ogledovali po manjših skupinah. Sama sem ostala v družbi "vodiča" in ostalih kolegov, ki smo mu zaupali vodenje po mestu in iskanje dobre hrane. Po družabnem večeru smo se odpravili nazaj v hostel, da si naberemo moči za podrobnejši ogled mesta, ki je sledil naslednji dan.

Dopoldne smo se pod Blaževim vodstvom ponovno podali po ulicah Münchna. Ogledali smo si glavne znamenitosti mesta, vstopili smo tudi v eno izmed dveh univerz v mestu, Univerzo Ludvika Maksi-

vni salon avtomobilov znamke Mercedes. Ko smo že pri avtomobilih, ob poti smo zasledili prodajni salon avtomobilov, v katerem so razstavljeni avti, oblikovani kot adventni koledar. Na vsakem balkonu je stal cenjen model avta, razporejeni so bili po datumih v decembru, kar pomeni, da so bili osvetljeni tisti avtomobili z datumom do vključno 15. dneva v mesecu.

Dan je (pre)hitro minil in ogledovanje smo ponovno zaključili na glavnem trgu, od koder smo po manjših skupinah poskrbeli za svoje lačne želodčke. Naša skupina se je odpravila do priznane pivnice in obenem gostilne Hoffbräu. Hrana je bila odlična in vredna denarja, ki smo ga zanjo odšteli. ;)

Udeleženci dvodnevnega izleta.

miljana, obšli največje univerzitetne knjižnice na Bavarskem in prečkali trg, ki je posvečen žrtvam nacionalsocializma, na katerem gori "večni" ogenj. Sprehodili smo se po lokacijah, ki so bile v času druge svetovne vojne zbirališča, kjer je množice nagovarjal Hitler, eden izmed njih je bil Odeonsplatz, kjer nas je premamil razsta-

Sledila je pot domov, ki je minila še hitreje kot pot do tja in kar naenkrat smo prispeli v Slovenijo. Ja, drži, vse lepo hitro mine. Mislim, da je lahko vsakomur, ki ga ni bilo z nami, krepko žal, a München vendarle ni daleč in čaka, da ga še kdaj obiščemo.

Maruša Pipan

Hospitiranje pri uri TJA gorskega plemena Lahu

16. 9. 2018, 7.30 – 3. dan na Tajske @Chiang Mai

Zgodaj zjutraj me je prebudil sončni žarek, ki se je prikradel skozi režo s slonjim motivom poslikanih zaves v lepo in okusno opremljeno hotelsko sobo, za katero sem odštel manj denarja kot za osemdnevno parkiranje na koprski Tržnici. Z nasmeškom na obrazu in v veselem pričakovanju nove dogodivščine sem se hitro očedil, oblekel ter v naglici pojedel zajtrk – na vrsti je dvodnevni trekking! Slovenski ekipi (imel sem čast potovati s tremi izjemnimi dekletji) se je v terensko vozilo pridružila še tričlanska belgijska odprava, predstavnik Francije in možak, ki se je predstavil kot Chilô. Po krajšem posvetu smo sklenili, da slednji najverjetneje predstavlja našega angleško govorečega vodiča, ki ga je obljubljal brošura turistične agencije. Dobrodušen 27-letni domačin se je za nivo angleščine, kot ga pri nas govorijo učenci drugega razreda, odkupil z odličnim vodenjem po zahrbtnih gozdnih poteh, z nazorno ponazoritvijo spuščanja po prekrasem slapu, lovljenjem sumljivo velikih žuželk (kar je poželo nekoliko manjše navdušenje pri ženskem delu ekipe), še najbolj pa s svojimi prijaznimi, odkritosrčnimi in prijetnimi pristopom.

Dan se je že krepko prevesil v drugo polovico, ko smo iz gozda stopili na čistino. **Pred našimi očmi je stala majhna, pobočja oklepajoča se vasica, polna bambusovih hišk, med katerimi so svoja vsakodnevna opravila opravljali vaščani temnejše polti in nižje rasti. Z izjemo otrok ter psov se niso kaj prida menili za nas, kar nam je dalo vedeti, da so vajeni turistov.** Tu domuje približno sto predstavnikov gorskega plemena Lahu, ki ima svoje nomadske korenine na Kitajskem.

Sredi pretežno lesenih stavb se je na manjšem pobočju bohotala velika zidana šola. Stava je bila v obliki črke »U«, imela je dolgočasne, sive, razpadajoče stene in položno streho, prekrito s strešniki različnih barv in oblik. Vodič Chilô je stopil do povešenih vrat učilnice ter z učiteljico spregovoril nekaj besed v nam neznanem jeziku. Slednja se je nasmejala, se nam priklonila in nas povabila, da sezujemo čevlje ter vstopimo. V nas se je

zazrlo sedem učencev, starih od pet do sedem let, ki so sedeli ter klečali na tleh, pred seboj imeli manjšo mizico in so v svoje delovne zvezke s table prepisovali angleške besede. Za njimi so se pod nadzorom druge učiteljice igrali mlajši, od treh do pet let stari otroci. **Učilnica je bila približno enake**

velikosti kot naša P5 na UP PEF, prvo steno sta krasili na tla postavljena zelena in na zid obešena bela tabla, okrog njiju ter po ostalih stenah pa so bili razobešeni didaktični plakati z različnimi motivi. V učilnici je bila še učiteljčina miza, tanke večnamenske blazine, omara z igračami in veliko dobre volje. **Otroci so nas v trenutku obkolili in se želeli igrati z nami** – posameznik si je izbral dva turista, prijel vsakega za eno roko in se na znak »uan, tu, tri, for, FAAJFFF« zagugal. Zelo jim je bila všeč omamna aromna mešanica raznih krem za sončenje in sprejev proti mrčesu, s katerimi smo se »našpricali«, še bolj pa dejstvo, da smo zmotili pouk. Ujel sem trenutek,

ko se je otrok naveličal guganja, zato sem stopil do učiteljice, se predstavil kot bodoči učitelj in želel spregovoriti besedo ali dve o šolskem sistemu, kurikulumu, učnih

Zakaj ima učiteljica angleščine palico v rokah?

načrtih, ocenjevanju, kolektivu, učiteljevi avtonomiji ..., a sem hitro ugotovil, da je njegovo znanje angleščine slabše od Chilôvega. To pa ni ustavilo zanimivega pogovora, pri katerem smo si pomagali tudi z rokami, da si ne bi izmenjali vsaj nekaj informacij o kulturnih in drugih razlikah med Tajsko in Slovenijo: **šolanje je obvezno do 14. in brezplačno do 17. leta, učijo se po sistemu ponavljanja ter ne spodbujajo kreativnega mišljenja, samostojnosti in avtonomnosti, učenci v odročnih ruralnih krajih dosegajo neprimerljivo slabše rezultate v primerjavi z mestnimi vrstniki, nimajo urejene šolske prehrane, niti športnih, kulturnih, tehničnih dni, primanjkuje jim didaktičnih ter drugih materialov in še veliko drugega, kar mi jemljemo kot samoumevno.**

Tajska je v mojem srcu pustila velik pečat. Zapomnil si jo bom po čudoviti naravi, brezkončnem barantanju, prijaznih ljudeh in izredno zanimivem življenjskem slogu. Postaja pa izredno turistična (v letu 2017 jo je obiskalo več kot 33 milijonov turistov), kar pa se, dober primer je množični turizem v Sredozemlju, lahko izkaže kot zelo škodljivo za lokalno prebivalstvo. Mogoče pa bo kralj Maha Vajiralongkorn Bodindradebayavarangkun nekaj turističnega denarja namenil šolstvu? V tem primeru še bolj priporočam obisk Tajske!

Jurij Kočevar

Mednarodni olimpijski komite (žal brez Maruše) na izletu v Užicu

»Naslednje leto v aprilu bomo organiziral PEF olimpijado in naša bo ful bolša od Ljubljanske, ker mi bomo naredi bolj zabavn in ob morju!« Nikoli si ne bi mislil, da bodo besede, ki jih je izrekel predsednik Študentskega sveta UP PEF Matija Jenko po zmagi na PEF olimpijadi v Ljubljani 22. marca 2017, postale ne samo meso, ampak tudi odlična športno-kulturno-zabavna prireditev!

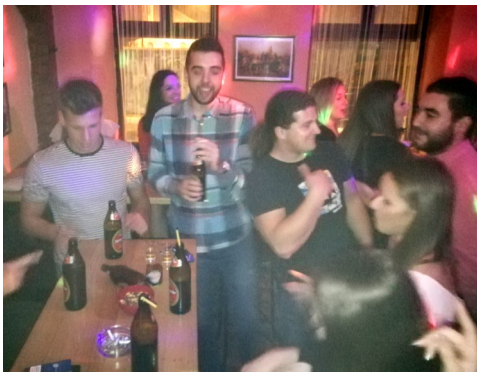
2. PEFijade, ki jo je aprila 2018 organiziral Mednarodni olimpijski komite UP PEF z izdatno pomočjo Andreje Sopič, študentov prostovoljcev, medijskih ter drugih sponzorjev ..., se je 25. aprila 2018 udeležilo preko 400 študentov treh slovenskih in štirih tujih pedagoških fakultet z Reke in iz Pulja ter z Zenice ter Užica. Tujim gostom smo se trudili biti čim boljši gostitelji, zato je smo se bali, da smo jim, zaradi obveznosti povezanih s PEFijado, posvečali nekoliko premalo pozornosti. Zamislite si naše navdušenje, ko so nas študentje Pedagoške fakultete Užice Univerze v Kragujevcu povabili, da se ne samo udeležimo mednarodnega znanstvenega sestanka *Jezik, kultura, izobraževanje*, ampak nekaj dni preživimo kot njihovi gostje. Po nekajmesečnem pričakovanju je končno napočil odhod.

29. 10. 2018 - DAN ODHODA

Točni kot ura (6.07) smo se zbrali pred našo fakulteto in še nekoliko utrujeni pričakali našega šoferja, gospoda Iva, ki se je pripeljal v srebrnem kombiju. Še v polsnu smo naložili prtljago v prtljažnik, same sebe na sedeže ter nadaljevali s spanjem. Zbudili smo se na drugem koncu Slovenije in prijaznemu policajju na meji izročili dokumente. Preostanek poti je potekal v bolj energičnem tempu, veliko smo se pogovarjali, peli, si pravili šale in v čast lepemu vremenu izvedli celo zdravico ali dve. 12 ur je minilo kot bi mignil in zaustavili smo se pred zlatiborskim

hotelom »Čigota«, kjer so nas pred vrati čakali naši gostitelji. Srčno smo se pozdravili, si izmenjali nekaj poljubov in besed ter prejeli navodilo, da se v Užicu že izvaja tonska vaja benda, ki bo igral na večerni zabavi, zato moramo obuti čevlje za ples. Pojedli smo večerjo, se praznje oblekli in se odpeljali v 24 kilometrov oddaljeno 22. največje mesto Srbije. Sledil je nepozaben večer ob živi jugoslovanski rock glasbi in v družbi čudovitih ljudi. Navdušeni nad prvim dnevom smo kot za šalo popadali v postelje in v trenutku zaspa-

30. 10. 2018 - ZAJTRK JE SAMO ŠE POL URE??? ZAJTRK JE SAMO ŠE POL URE!!!!

Prebudili smo se v sveže, z dežjem oprano jutro, vse je bilo spočito in čisto, le mi smo bili nekoliko utrujeni in pomečkani. Obilen zajtrk nam je povrnil moči in odpravili smo se na potep po Zlatiboru, ki je zamenjal že veliko imen (povprašajte stare starše): Kulaševac, Kraljeve Vode in Partizanske Vode. Leta 1905 se je v tem mestu pričel razvijati zdraviliški turizem, ki je podoben našemu v Zrečah. Na Kraljevem trgu poleg zlatiborskega jezera smo se srečali z našimi srbskimi kolegi, ki so nas povabili na kavo. Prijetno druženje

smo nadaljevali s sprehodom do nekaj kilometrov oddaljenega spomenika partizanskim žrtvam in ga zaključili z dogovorom, da bomo zvečer podrobneje raziskali še nočno življenje Užica. Dogovorjeno, storjeno. Ob izredno zanimivi glasbi smo se po zgledu prvega večera zabavali do zgodnjih jutranjih ur. Sledili so še: tradicionalna lahka večerjica, vedno zanimiv taksi prevoz in spanje v trenutku stika s posteljo.

31. 10. 2018 - ČE GREMO DANES ŠE ENKRAT ŽURAT, GREMO DOMOV

Naš prihod na zajtrk je ta dan spominjal na premik ranjencev čez most na reki Drini, a kaj hitro smo postali zelo dobre volje, saj je sledil ogled Užica. Naši prekrasni gostitelji so nas peljali v tradicionalno mestno hišo (Jokanovićeve kuća), kjer smo si ogledali bivalne prostore, značilne za bogatejši sloj prebivalstva iz 19. in 20. stoletja, o videnem smo se pogovorili ob kavi in odšli še v Narodni muzej. Tam nas je vodička popeljala skozi

Na vrhu hriba spomenik, ponosno...

REPORTAŽA

zgodovino mesta, ki sega vse od kamene dobe pa do Užiške republike. Sledil je krajši sprehod, ogledali smo si mestni park, stadion, kopališče ... in sklenili, da bomo pred ogledom trdnjave še nekaj pojedli. Ko smo se povzpeli na vrh obzidja je bila že trdna tema in imeli smo možnost občudovati nočni razgled na Užice. Vrnili smo se v hotel, gledali filme, igrali kar-te in se prvič vsaj malo naspali.

1. 11. 2018 – SLOVENCIM PREDSTAVLJAMO V SRBŠČINI, SRBI PRAV TAKO – CELO V CIRILICI

Predzadnji dan smo se prebudili nekoliko živčni, saj je bila na sporedu predstavitev naše fakultete v neznanem jeziku pred nepoznanim občinstvom. Še sreča, da smo drsnice za predstavitev pripravili ter jih prevedli že doma, tako smo se lahko na nastop v miru pripravili. Najprej so nas povabili v sejno sobo, kjer smo skupaj z našimi profesorji, ki so naknadno prispeli iz Kopra, popili kavo, sledilo pa je predavanje dr. Jurke Lepičnik Vodopivec o izzivih predšolske pedagogike na začetku 21. stoletja. Profesorica je z zanimivim predavanjem poslušalce zelo razvnela, zato smo imeli kar težko nalogo nadaljevati v takem ritmu, a smo jo opravili odlično. V zahvalo, ker

smo celotno predstavitev izpeljali v srbščini, so naši gostitelji sklenili, da nam razširijo obzorje in svojo predstavitev izvedli s pomočjo drsnic v cirilici. Peljali so nas še na ogled fakultete (v spomin sta se mi najbolj vtisnili galerija in Montessori učilnica), ki smo ga zaključili s kavo. Dogovorili smo se, da se zvečer srečamo še enkrat, saj njihova predsednica študentskega sveta Marijana (srbski Jenko) praznuje rojstni dan. Vrnili smo se na Zlatibor, kupili darilo, se očedili in čez nekaj ur že proslavljali skupaj z našimi novimi prijatelji.

2. 11. 2018 – ČE IZGUBIM OSEBNO, NE GREM DOMOV?

Petkovo jutro je bilo zelo turobno. Dan je bil deževen, kot bi nebo jokalo z nami, ker se moramo vrniti domov. Spakirali smo stvari, pozajtrkovali in brez besed sedli v kombi, ki nas je odpeljal na fakulteto. Z grenkim priokusom smo

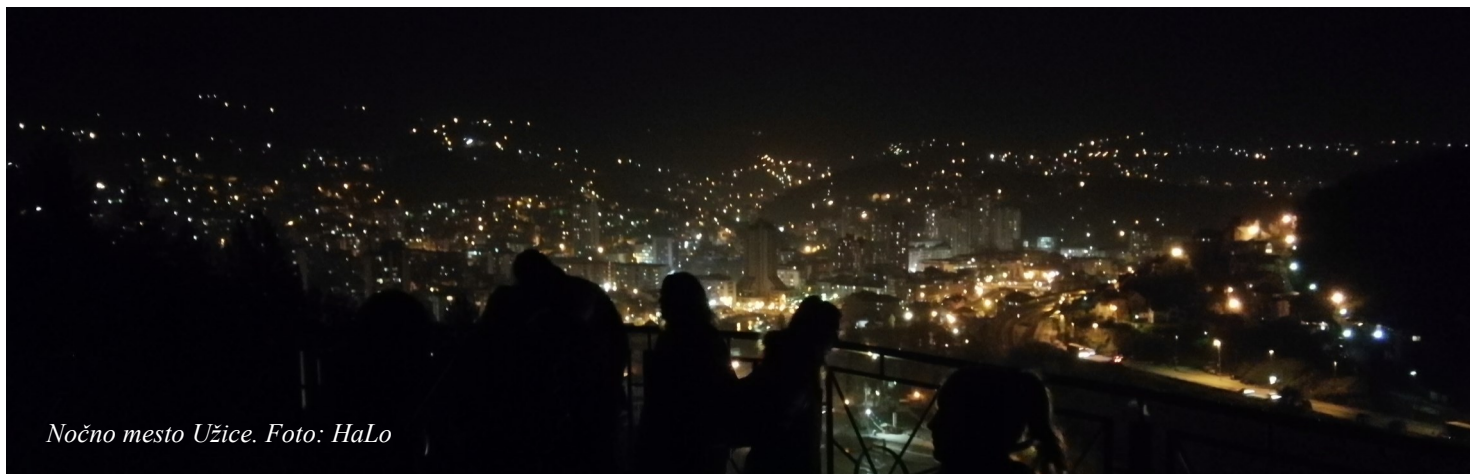
Računalniška učilnica.

stopali proti dvorani, kjer se je odvijal mednarodni znanstveni sestanek *Jezik, kultura, izobraževanje*, ki ga je organizirala Pedagoška fakulteta Užice Univerze v Kragujevcu v sodelovanju s Pedagoško fakulteto Univerze na Primorskem, Pedagoško fakulteto Univerze Konstantin Filozof v Nitri

(Slovaška) in Pedagoško fakulteto Univerze Jan Evangelist Purkyne v Usti nad Labem (Češka). S strani UP PEF so na mednarodnem znanstvenem sestanku in pri izdaji monografije sodelovali dr. Mara Cotič, Sara Marinič, dr. Jurka Lepičnik Vodopivec, mag. Martina Kovačič Kuzmič, dr. Barbara Zorman, dr. Martina Mejak, dr. Mirjam Bon Klanjšek, dr. Darjo Felda, dr. Barbara Baloh, Giuliana Jelovčan, Bojana Kralj, Petra Furlan in dr. Vida Medved Udovič. Po zanimivih predavanjih in otvoritvi razstave glinenih izdelkov smo se poslovili od naših študentskih kolegov, si izmenjali številke ter naslove in se jokajoči posedli v kombi. Šofer Ivo nas je zavoljo našega razvedrila peljal še v Drvengrad, mesto, ki ga je za potrebe filmov naročil postaviti režiser Emir Kusturica, nato pa smo se odpeljali proti domu. Pot je potekala brez zapletov, vse do Kopra smo podživljali čudovite dogodke, ki so se nam pripetili v Srbiji. Zaključil bom z besedami pesnice Pam Brown: svet je tako prostran in vsak od nas tako majhen – a če nas povezuje prijateljstvo, smo velikani!

Jurij Kočevar

Nočno mesto Užice. Foto: HaLo

SLOVENIJO LJUBIMO V DOBREM IN SLABEM

Na Pedagoško fakulteto Univerze na Primorskem prihajamo študentje iz celotne Slovenije. Sam sem že večkrat prepotoval našo deželo po dolgem in počez, zato sem egoistično ustvaril subjektivni jagodni izbor dobrih in slabih nenavadnih krajev, ki jih morate obiskati, če želite biti začudeni Slovenec vsaj za nekaj sekund. *HL*

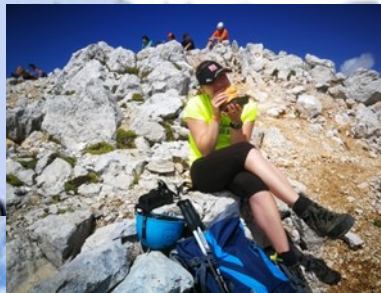
KOBARID – Kobariški stol:

Zakaj bi si kače ogledovali samo v živalskem vrtu, če jih lahko več kot dovolj najdete tudi na sicer zelo simpatičnem vrhu nad Kobaridom, ki ponuja tudi zelo lepe razglede na čudovito Posočje.

ROBLEK – Koča na Robleku:

»Na Roblek bom odšel, bom ljub'co sabo vzel,« pravi znan slovenski napev. Ampak fantje, ne delajte tega, če ljub'ca ni kondicijsko pripravljena, ker vam bo celo pot »težila« in na koncu zamerila.

SKUTA – skutni burek: Kaj ti bodo blejske kremšnite, trojanski krofi, prekmurska gibanica, kranjska klobasa ali idrijski žlikrofi, če lahko ješ skutni burek na Skuti. Gre za nepozaben gurmanski vrhunec.

NAGRADNA IGRA

Pravi časopisi imajo tiskarske skrate, zato jih ima tudi Novi PeFeron.

Najdi sedem tiskarskih napak in jih do konca izpitnega obdobja 2019 pošlji v uredništvo Novega PeFerona na:

lovrenc.habe@gmail.com.

Med prejetimi odgovori bomo izžrebali nagrajenca, ki bo prejel simpatično nagrado.

KOPER—Dekliški pevski zbor. Najboljši dekliški pevski zbor domuje na UP PEF, ki jih vodi Andreja Štucin Cergol. Če jim še niste prisluhnili—nujno!

ŠPIČASTI VRH – lesen razgledni stolp:

Mladi samci iz bližnje vasi Zadlog so leta 2007 zgradili 13 metrov visok stolp. Samo ena ura hoje iz vasi je potrebna, da ste na vrhu ganjeni zaradi razgleda na slovenske Alpe, morje in bližnje vasi ter mesta.

KRANJ – Dežnikarstvo Jenko:

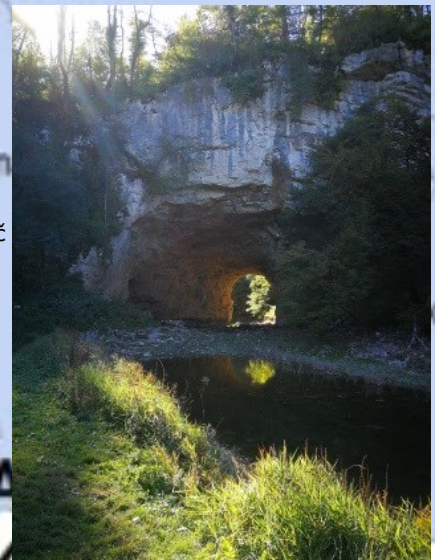
Bi se radi potopili v zgodovino? V starem mestnem jedru Kranja najdete trgovinico, v kateri popravljajo dežnike. Kar hipstersko, a ne?

OBALNO-KRAŠKA

RAKOV ŠKOCJAN – Naravni most:

Pravijo, da se bo nekoč podrli. Preizkusite, morda boste imeli srečo in se bo podrli ravno v času vašega obiska.

ZANIMIVOSTI SLOVENIJE

MISLINJA – Prehod za pešce: Koroško mesto vas ne bo pustilo ravnodušne. Ko boste prečkali zebro, preverite, ali se na drugi strani pot nadaljuje.

Oravograd
Ravne na Kor.
Sl. Gradec

POHODJE – Črno jezero: Pravzaprav ni črno, ampak ima zaradi kopičenja organskih odpadkov rastlin in živali značilno temno barvo. Nahaja se na močvirnatem področju sredi pohorskega gozda in predstavlja prijetno izletniško točko do katere vodi simpatična pot preko lesenih brvi.

LENDAVA – Vinarium: Razgledni stolp Vinarium Lendava je visok 53 metrov. Na vrhu je zastekljen razgledni prostor, od koder seže pogled na pokrajino štirih držav: Slovenijo, Madžarsko, Hrvaško in Avstrijo. Ker napisi niso v prekmurščini, se bomo tam počutili kot doma.

Murska
Sobota

MURSKA

Velenje
SAVINJSKA

JERUZALEM – Informacijski center: Popoldanski sprehod po Jeruzalemskih goricah lahko sklenete v pristrčnem hotelu, ki se nahaja pri informacijskem centru. S seboj imejte neomejeno denarja, ker vam bo prišel prav.

Trbovlje
SAVJE

SEVNICA – ali Melanijino mesto:

Na fotografiji je blok, kjer je živela družina Knavs. V mestecu obstaja tudi slaščičarna Julija, kjer si lahko privoščite »Melanijo« in pekarna Kruhek, kjer jabolčna pita nosi ime »Prva dama«. V sevnškem gradu je mogoče kupiti tudi izdelke blagovne znamke First Lady.

VENIJA

Krško
ODNJEPOSAVS
Brezice

Patricija Krštinc

LEPO NAM JE IN ŠE LEPŠE NAM BO

*Ej, v Kopru na Pedagoški študiram,
čepprav skoraj ves čas na kavi ob morju čiliram.*

*Če bi kdaj v Kopru vse razn faksa zaprl,
nič skrbet, mi ne bi umrl.*

*Mamo avtomat za kavo in sladkarije,
če si na dieti, imaš tudi bolj zdrave fantazije.*

*Če imaš domotožje in si slabe volje,
faks poskrbi tudi za prijetno, domače okolje.*

*Imamo želvo, legvana in paličnjake,
hišni ljubljenci, ki so žal samo za junake.*

*Po stenah visijo izdelki študentov,
predavalnice pokajo od naših eksperimentov.*

*Kamorkoli sedeš ali se postaviš,
lahko svoj čas res dobro zapraviš.*

*Poslušaj glasbo ali otroško predstavo,
mi smo pač še otroci, ki skrbijo za zabavo.*

*S profesorji se da vse dogovorit,
ampak vseeno pridi raje pripravljen na izpit.
Študentje se med sabo še kar dobro poznamo,
sej ne na faksu, ampak ko gremo v Azami na galamo.*

*Lepo nam je in še lepše nam bo,
če bomo skupaj stopili ter si zgodbo krojili.*

ZANIMIVOSTI

Kako globoko luknjo v Zemljo lahko zvrta-

mo?
Ali ste vedeli, da se je med petdesetimi in sedemdesetimi leti prejšnjega stoletja odvijala prava tekma med takratno Sovjetsko zvezo in ZDA v tem, kdo bo uspel zvrtni globljo luknjo? Američani so leta 1966 odnehali, Rusi pa so se trudili še nekaj časa in v »tekmi« tudi zmagali. Zvrtni so luknjo, imenovano Kola, premera vsega 23 centimetrov, vendar globoko 12.262 metrov, kar je nekje polovica zemeljske skorje, potem pa so morali odnehati, saj je temperatura na takšni globini znašala 180 stopinj Celzija, kar je bilo preveč za opremo, ki so jo uporabljali. Ta rekord je nato nekaj let veljal, potem pa ga je preseгла ruska naftna in plinska vrtina, imenovana Z44 Čavjo, ki je prišla še 114 metrov globlje (T3 tech).

Koliko živega srebra so skopali idrijski rudarji?

V 500 letih rudarjenja so pod mestom izkopal 700 kilometrov rovdov, ki segajo do globine 382 metrov. V njih so nakopali več kot tri milijone kubičnih metrov rude in jalovine ter pridobili 147.000 ton dragocene kovine; skoraj tretjina jo je bila v procesu pridobivanja izgubljena. Ker si številke težko predstavljamo; skopali so za približno 2 polna olimpijska bazena živega srebra (dedi.si in Val 202).

Kako so golobi pismonoše prenašali sporočila?

Gojenje golobov pismonoš za športna tekmovanja se je začelo v 19. stoletju v Angliji, Nemčiji in Belgiji. S križanjem pasem so vzgojili golobe, ki so bili odlični letalci in imajo dober občutek za orientacijo ter hitro vrnitev domov.

Ko še ni bilo telegrafa in sodobnih komunikacij, je človek za hiter prenos sporočil uporabljal golobe pismonoše. Golob je vzdržljiv letalec, ki se vedno vrne v svoj golobnjak, zato so ga uporabili kot enosmernega prenašalca sporočil. Golobe so v kletki prinesli na kraj, od koder je bilo treba odnesti sporočilo. Na nogo ali na hrbtni del so mu pripeli tulec s sporočilom, lahko pa so ga skrili tudi v umetno pero. Pomembne novice o osvajalskih pohodih je z njihovo pomočjo domov pošiljal že Aleksander Veliki, stari Grki pa so pošiljali imena olimpijskih zmagovalcev. Uporabljali so jih v prvi in drugi svetovni vojni. Še posebej pomembno vlogo so odigrali v bitki za Normandijo (vzajemnost.si). Mimogrede, par golobov pismonoš se na Bolhi prodaja od 20 evrov naprej.

Goloba pismonošo prepoznamo po obročku na nogi, kjer je zapisan lastnik in država, od koder golob prihaja. Golobi, ki tekmujejo dobijo na nogo še en obroček. Tekmujejo na razdaljah od 100 do 1.800 kilometrov.

Prepoved vseh dizelskih in bencinskih vozil—novi francoski minister za okolje Nicolas Hulot je presenetil z napovedjo.

Kot je povedal, naj bi Francija do leta 2040 prepovedala prodajo vseh vozil z motorjem na bencin ali dizelsko gorivo. Do takrat naj bi se vzpostavila tudi prepoved vseh novih projektov, ki temeljijo na uporabi bencina, plina ali premoga (Bodi eko).

Je detergent rakotvoren?

Prijeten vonj detergentov za perilo, ki jih lahko danes najdemo na policah trgovin, ima pogosto tudi manj prijetno plat. Gre namreč za rezultat uporabe številnih kemikalij, med katerimi se nahaja tudi mnogo takšnih, ki so lahko zelo škodljive za vaše zdravje, obenem pa tudi za okolje. Med drugim obstaja povečana nevarnost za raka in hormonske motnje (bodi eko).

Ampak ta članek vam nič ne koristi, če ne ukrepate. Enostaven recept za domač detergent najdete na <https://www.bodieko.si/pripravite-si-svoj-detergent-za-pranje-perila>.

Po domačinu, bombo v Vurberku predstavili idrijski fantje

V medijsko izjemno odmevnem reševanju 250-kilogramske letalske bombe iz druge svetovne vojne na gradu Vurberk konec julija 2018, je bila nepogrešljiva ekipa podjetja Kaskader iz Idrije. Fantje so bili zadolženi za premik 250-kilogramske bombe z lokacije, kjer jo je pustil domačin, v globoko jamo, ki so jo 35 metrov stran izkopal za detonacijo bombe (Idrija.com).

TRAČI

Na 2. PEFijadi, ki se je na plaži San Simon odvila aprila 2018, se »kul« niso počutili le študentje, ampak tudi profesorji.

:)

TRAČI

GREMO TJA, KJER SO PUNTARJI DOMA!

Če dobro pobrsirate po spominu, se zagotovo najde nekje kakšen zaprašen kotiček znanja zgodovine, ki sliši na ime Tolminski punt. »Gvišna de ja!« bi rekli mi iz naših severozahodnih koncev Slovenije. Prav iz prej omenjenega kmečkega upora iz leta 1713 izvira ta naša »puntarska kri«, ki se pretaka po vseh nas Tolmincih.

Že res, da smo T'vinci (po naše povedano) uporniki, ne smemo pa pozabiti, da smo tudi zelo srčni in gostoljubni ljudje.

Zato ne boj se, ne bo ti žal, če prideš v našo kotlino, zagotovo se boš imel prav fino!

Tolmin je mesto polno

adrenalina. To boš občutil že med potjo do nas – infrastruktura nam res »škripa«. Bo pa vse poplačano, ko se odpre pogled na pravljico sinjemodro nebo iznad zdaj že zasneženih gora, ki obdajajo Tolminsko kotlino, in na osupljivo lepoto smaragdne Soče. No, in če se vrnemo k adrenalinu, prav reka Soča je tista, ki nudi ogromno možnosti za nepozabne dogodivščine v dobri družbi – rafting, kanjoning, soteskanje, vožnja s kajaki in kanuji ali že

samo preprost skok v vodo. Če pa ti soške temperature ne ustrezajo, se raje povzpni na kakšnega izmed okoliških hribov, ki ne razočarajo z razgledom na Soško dolino. Eden izmed lepših je s Kozlovega roba. To je vzpetina sredi Tolminske kotline, na kateri so ohranjene ruševine gradu (20 minut hoje).

Ko govorimo o Tolminu, ne moremo mimo naše najbolj diha jemljajoče naravne znamenitosti – Tolminskih korit. Čeznje se razprostira Hudičev most, tik nad njim pa se nahaja Arheološki park Divje babe – saj ti pravim, polno adrenalina. Za tiste malo bolj romantične duše pa bo kot nalašč primeren sprehod ob sotočju rek Soče in Tolminke. In ker boš

zdaj že gotovo pošteno lačen, povprašaj kar po naši lokalni specialiteti – »friki«.

Namesto razglednice ali spominka s seboj domov vzemi kolo Tolminskega sira, ki ga lahko kupiš pri lokalnih kmetih ali na, ne boste verjeli, siromatu.

In če vidite na fakulteti študente, ki se jim konec tedna domov mudi, smo to zagotovo mi – puntarji. Saj kot pravi naš pesnik Simon Gregorčič, gremo »nazaj, nazaj v planinski raj!«

Veronika Melink

Študentski svet

Na Facebook profilu našega študentskega sveta smo lahko 18. decembra 2018 prebrali:

»Nov sklic Študentskega sveta Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem je konstituiran! Novi stari predsednik je postal Matija Jenko, podpredsednik Lovrenc Habe, tajnica Manca Selan, drugi član v Študentskem svetu Univerze na Primorskem pa je Jurij Kočevar. Njim in ostalim članom želimo iskrene čestitke ter še uspešnejše leto! V študentskem svetu so še: Gašper Gole, Marija Sla-

dič, Tamara Crnjac, Rok Žerdin, Anja Klobučar, Luka Volk, Petra Rančov, Teja Perčič, Eva Jedrlinič Peloz, Elen Stanič in Gaber Krč.«

SEM SPOZNALA RESNICO O PROBLEMATIČNIH OTROKIH, S KATERIMI SE SREČUJEMO NA PRAKSI?

Jeseni 2018 sva se s sošolko udeležili seminarja z naslovom *Zelena učna okolja – prednosti učenja v naravi za otroke s posebnimi potrebami*. Kot študentka prvega letnika magistrskega študijskega programa druge stopnje Razredni pouk imam že nekaj izkušenj s sorodnimi temami, zato sem na seminarju pričakovala, da bomo po vsej verjetnosti govorili o pripravljanju učnih listov za spoznavanje narave, a sem že z uvodnim predavanjem ugotovila, da gre za mnogo več kot le-to.

Zagotovo ste že kdaj imeli izkušnjo na področju dela s problematičnimi učenci, ali pa ste o njih le slišali. V zadnjem letu sem opazila poznan prizor iz šolskih ustanov: vedno več je otrok z odločbami, v razredu se večja izpad in učitelji so nemočni. Posledično so študentje, ki se vrnejo s prakse, zaskrbljeni in razpravljajo o problematiki, s katero se bodo morali prej ali slej soočiti tudi sami, ko bodo postali odgovorni za svoj razred.

Nerada priznam, da so se moje sanje glede pedagoškega poklica kljub večletnim izkušnjam z delom z otroki ob vstopu v šolo razblinile kot milni mehurček. Čeprav sem pred razredom stala pripravljena z vsemi didaktičnimi pripomočki, naučena vseh novih metod, sem bila hkrati razorožena. Če sem včasih sanjala o poslušnih otrocih, ki se jim zasvetijo oči, če v razred prineseš lutko, slikovno gradivo, žogo, sem danes padla na trdna tla (in priznam, da je bolelo). Pred mano je stal otrok, ki je kljub dobro načrtovani uvodni motivaciji začel tepsti svoje sošolce, preklinjati in kričati ter kljub mojemu prigovarjanju letati po razredu. Mentorica mi je kasneje povedala, da se to dogaja že od njegovega vstopa v šolo in da je pri njemu odkrita motnja pozornosti s hiperaktivnostjo ter da zaradi njega obupujejo mnogi učitelji.

Kasneje sem govorila z mlado učiteljico, ki se mi je po svojih prvih dneh meseca poučevanja potožila, da je to najtežavnejši razred in da je preizkusila že vrsto dejavnosti, vendar kljub temu imajo učenci agresivne odzive. »Komaj čakam počitnice!« se je glasil njen zadnji vzklík. »Kaj je v resnici s temi otroki ali pedagoškimi delavci?« sem se začela spraševati. Zdi se, kot da v šoli prevladuje boj. Boj za preživetje.

Na omenjenem seminarju sem na to vprašanje našla preprost odgovor, ki me je, prav zaradi svoje preproste logike, presenetil. Ob tem so se po dolgem času oči zasvetile meni! Utrnila se mi je naslednja misel, ki je bila zapisana na eni izmed prosojnic s

predavanja, ki naj bo namenjena uvodu v kasnejše pojasnilo: »Your child isn't giving you a hard time, your child is having a hard time.«

Odgovor na zastavljeno vprašanje v naslovu je pomanjkanje proste igre in naravno gibanje v naravi. Zakaj je prav to tako pomembno, nam je razložila univ. dipl. prof. def. Tatjana Jakovljević. Del možganov sestavlja limbični sistem, ki je odgovoren za nekatere vegetativne funkcije, čustvene reakcije, učenje in spomin. Tam poteka razvoj nižjih funkcij. Če se ta sistem ne oživi, povezave niso vzpostavljene in onemogočajo aktivacijo ter razvoj višjih funkcij (reševanje nalog višjega tipa po Bloomovi taksonomiji). Limbični sistem pa je oživen takrat, ko se otroci prosto igrajo in gibajo v gozdu, parku ipd. Če ta ni oživen, nalog, kjer je potrebna aktivacija višjih funkcij, otroci niso sposobni reševati in v možganih se sproži alarm in s tem boj za preživetje.

Da je temu res tako, sta nam v dokaz naslednja primera. Prvi je raziskava, v katero sta bili vključeni dve skupini otrok. Prva skupina, kjer so otroke učili po načinu, ki ga trenutno prakticiramo v šolah, in druga skupina, ki so ji pustili več proste igre v naravi. Do desetega leta je bila prva skupina na testih uspešnejša, kasneje pa se je izkazalo, da so otroci iz druge skupine dosegali višjo izobrazbo in v službah boljše položaje. Drugi primer pa je zares dih jemajoči, saj so avtističnemu fantku po obiskovanju vrta, kjer so izvajali program gozdne pedagogike in je bil deležen aktivnosti v naravi, le-to diagnozo opustili.

Včasih je način življenja otrokom dopuščal tovrstno prosto igro. Vprašanje za nas, ki bomo aktivno vključeni v vzgojo in izobraževanje prihodnjih rodov, bi moralo biti: kako v vrte in šole vnesti vsaj nekaj te svobode, ki smo je bili deležni kot otroci, ko smo bili v vlogi šolarjev in kako nagovoriti starše, da bodo svoje otroke spodbujali k takšnemu preživljanju prostega časa.

Petra Sadar

